

A MŰVELŐDÉSI MINISZTERIUM
DIAPOZITÍV-SOROZATA

Ahogy növekedtünk...

I - II.

Óvodák számára

Kiadja:
Magyar Diafilmgyártó Vállalat
Budapest

Készült
AZ ORSZÁGOS
TANSZERGYÁRTÓ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
Kutatási és Filmgyártási Főosztályának irányításával

Szabadi Ilona
munkája

Az utánnyomás az 1971. évi kézirat alapján készült

Diafilm hny

F. k.: Hári Ferenc

Általános utmutatás

A képsorozat a nagycsoport környezetismereti anyagának a feldolgozásához készült, mint annak egyik módszertani eszköze. Magában foglalja a Nagycsoportosok vagyunk, a Család, a Közlekedés és az Iskolások leszünk c. téma sok mozzanatát. A diakép akkor használható fel sikeresen, amikor az első két téma foglalkozásai lezajlottak. Az egyes képek felelevenítik a gyerekekben az emlékeket, az ismereteket, élményeket, tapasztalatokat, lehetőséget adnak azok elmondatására, rögzítésére, rendszerezésére.

Javasolt módszertani eljárás:

A gyerekek a látottaknak ne passzív befogadói legyenek, hanem lehetőleg ők mondjanak el mindent a képekről. Az óvónő néhány mondatot fűzzön - ha éppen szükségesnek tartja - az egyes filmkockákhoz, de mindjárt kérdésekkel is irányíthatja a gyerekek figyelmét a teljes kép megértésére. A sorozathoz írott szöveg felhasználható, de természetesen az óvónő módosíthatja is azt a gyerekekkel. (Pl. együtt keresnek nevet a kisfiúnak.) A lényeg az, hogy a gyerekek ne csak felsorolják a látott tárgyakat, személyeket, hanem próbálják elmondani a cselekményt, keressék a személyek, mozdulatok, tárgyak, tehát a részletek közti összefüggést, keressék a képen látható jelenet értelmét, jelentőségét. (Pl.: miért nézi a postás bácsi a borítékot a kapu előtt? Mert elolvassa a címet, egyeztetni a ház falára, illetve a kapura kiírt címmel, névvel.)

Ne siessünk a képek pergetésével, várjuk meg, míg minden gyerek elmondja gondolatait. A filmkockák - a témától függően - egymást logikusan követik. Például Andris az óvodában pólyásbabát rajzol a táblára, és a következő képből tudjuk meg, hogy kistestvére született. Ilyen esetekben kérdésekkel keltsük fel a gyerekek érdeklődését, lehetőleg képzeljék el a történet folytatását.

A növekedést, a növekedéssel együtt járó tevékenységek színvonalát ábrázoló filmkockák gyakran adnak lehetőséget az összehasonlításra: amikor a mászókéban először láttuk Andrist, akkor tudott már egyedül enni, beszélni? Fontos, hogy a gyerekek a képek alapján saját életük emlékeit is elmondják. A történetnek vannak humoros, derűs mozzanatai, ezeket feltétlenül érzékeltesük a gyerekekkel.

Az egyes filmkockák nemcsak az összefüggő történet keretét megtartva, hanem kisebb tematikus egységekben is kiemelhetők. Azonban így csak akkor járunk el, ha az egészet már megismerték a gyerekek, tehát legalább egyszer végig kísérték Andris fejlődését. Természetesen nem lehet az egész történetet egyszerre vetíteni. Annyi foglalkozást szánjunk rá, amennyit a gyerekekkel való aktív feldolgozás igényel. Egy-egy foglalkozás befejezésekor hívjuk fel a gyerekeket arra, hogy gondolkozzanak: mi történhet ezután Andrissal?

Nem javasoljuk, hogy a fiatalabb korcsoportokban is felhasználják a sorozatot, hagyjuk meg e film élményét a nagycsoportosoknak.

1.

A mászókatól a középső csoportig

1./ A Kovács család otthona

Kép: Egy kertes ház bejárati oldala tavasszal. A falon jól látható tábla az utca nevével és a házszámmal. Fő utca 4. A kapun névtábla: Kovács Béla. A lakás egyik ablakában anyuka. A kapuban a postás bácsi, egy boritékot néz, a címet olvassa. Egy kedves kis kutya szalad a kapu felé.

A gyerekekkel arról beszéljünk, hogy egy család lakik a házban, ez az otthonuk. Honnan tudjuk meg, hogy kik laknak itt? Honnan tudjuk meg, hogy hol lakik a Kovács család? Vajon a postás bácsi mit olvas a boritékon? Ti is tudjátok a címeteket? Hova van írva az utca, a házszám, a név? Kinek a neve van kiírva a kapura?

2./ A szobában

Kép: Szobai környezetben a mászókéban, a rácshoz kapaszkodva egy gyerek áll és az ajtóra figyel. Mellette néhány játék, a rácson kívül egy mackó, lába leszakadva hever mellette.

A környezet megbeszélése után kérdezzük meg: mennyi idős lehet ez a kisfiú? Vajon hogy hívják? Adjunk nevet neki. Legyen Andris, de milyen Andris? Mindenkinek van más neve is. Miért Kovács András? Vajon

tud-e már beszélni? Egyedül eszik? Miért van a mászókéban? Járhatna-e már óvodába? Ha nem akkor hová? Miért nézi anyyira az ajtót? Vár valakit?

3./ András vacsorázni készül

Kép: Anyuka bejött a szobába. Kezében tálcán kistányér, kanál, pohár. Andris nevet és a két karját anyukája felé emeli. A labda, amelyik előbb még a mászókéban volt, most már a rácson kívül hever. Az ablak sötét. Ég a villany.

A gyerekek mondják el, hogy mi történik a képen, milyen napszak van. Következtesse arra: mi fog történni? Azt is találgathatják, mi lehet egy ilyen kisgyerekek a vacsorája. Hogy került ki a labda a mászókéból? Állapítsák meg: együtt van anyuka és a gyerek. Hiányzik valaki a családból?

4./ Együtt a család

Kép: Este van. Apuka levelet olvas (neki volt címezve), látszik a boríték is az asztalon. Anyuka a mackó lábát varrja a helyére. Andris alszik.

Hazajött apuka. Hol volt egész nap? Találgassák a gyerekek: ki írhatta a levelet? Mit csinál anyuka? Beszéljenek kistestvérükről, hogy sokat alszik-e? Miért? Hogy telnek el otthon az esték, ki mit csinál?

5./ Megérkeznek a nagyszülők

Kép: A ház bejárata előtt Andris apukája bőrönddel a kezében. Előtte a kapun egy idősebb férfi és egy idősebb nő megy be. Az utcán a taxi indulóban.

A gyerekek következtessenek arra, hogy a nagymama, a nagypapa érkeztek meg. Valószínűleg ők írták a levelet, apuka kiment eléjük a vonathoz. A vonattól taxival mentek a házig, mert az idősebbek hamar elfáradnak. Vajon honnan érkeztek? Andris apukája figyelmes. Viszi a bőröndöt és előre engedi az idősebbeket. A nagypapa is figyelmes, előre engedi a nagymamát. A fiuk az óvodában is legyenek figyelmesek a lányokkal szemben.

6./ Mindenki otthon

Kép: Együtt van a nagymama, nagypapa, anyuka, apuka, és Andris. Ebédhez készülődnek. Terítés, mindenki csinál valamit, csak Andris ül a nagypapa ölében. Az asztal mellett a magas szék Andris számára. Nagymama tányérokat, anya evőeszközt rak, az apa szódavizet készít.

Valószínűleg vasárnap vagy Ünnepnep lehet. Ilyenkor van mindenki otthon. Most kiket látnak a családból? Ki a legidősebb, ki a legfiatalabb? A nagymama és a nagypapa kinek az anyukája, illetve apukája? A gyerekek beszéljenek közben saját családjukról is.

7./ Bölcsődében

Kép: Andris bölcsődei környezetben, hozzá hasonló koru gyerekekkel. Kezében játék. Az egyik gyerek a gondozónő ruhájába kapaszkodik. A szőnyegen mindenfelé játékok, egy kicsi a játékok közt ül.

Hol van Andris? Igen, már bölcsődébe jár, amíg anyuka, apuka dolgozik. Melyik is ő a többi gyerek között? Ki járt bölcsődébe, amikor ilyen kicsi volt? Kinek a testvére jár bölcsődébe? Miről láthatjuk, hogy ez bölcsőde és nem óvoda?

8./ Hazafelé a bölcsődéből

Kép: Andrist anyukája öltözteti. Egy másik társa apukája nyakában ülve már indul haza.

Andris még nem öltözik egyedül. A pajtását apukája a nyakában viszi. Vajon Andris hogyan megy haza? Gyalog nem tud még messze menni, talán sportkocsi várja a kapu előtt. Az egész képfelépítés lehet hasonlítani azzal, ahogy az óvodások mennek hazafelé.

9./ Andris óvodás lett

Kép: Anyuka és apuka fogják a megnövekedett Andris (3 éves) kezét. Az óvoda elé érnek. Nagyobb óvodások mennek az ajtó felé. Az udvaron óvodákra jellemző felszerelés, a bejárati ajtó előtt virág.

Az előbbi képpel összehasonlítva a gyerekek találják ki, hogy Andris óvodás lett. Sokat nőtt. Melyik csoportba kezd jáni? Fog-e simi? Mi minden látható az óvoda udvarán?

10./ A teremben

Kép: Andris anyukája ruhája mögül kukucskál, nézi az óvónőt, aki egy kis autót tart a kezében, hívja Andrist játszani. Az egyik óvodás babát ringat, a másik az állatok között válogat.

Emlékeztessük a gyerekeket arra, hogy ők is ilyen félénkek voltak először, mert még nem ismerték a gyerekeket és az óvónőt. Kérdezzék meg otthon anyukát, hogy ők sirtak-e? Hogyan viselkedtek kiscsoportos korukban? Figyeljék meg, hogy az óvodában a kiscsoportosok milyenek, mit tudnak?

11./ Gyerekek a mosdóban

Kép: Egyik a csapnál fröcsköli a vizet, másik a mar-kából iszik. A dadus néni egy kisóvodásnak segít, a nadrágját gombolja. Andris a kezét törli a jelével el-látott törülközőbe. A jele lehet egy vitorlás.

Kedvesen, derűsen beszélgessünk a gyerekekkel arról, hogy a kicsik most tanulnak kezet mosni: fröcskölik a vizet, eláztatják a szappant. A kezük mindig vizes marad, mert még nem tudják szárazra törölni. Még a gombolásnál is segíteni kell nekik.

12./ Játékidőben

Kép: A kislányok feje kendővel bekötve: a baba-sarokban játszanak. Két gyerek kétfelé húz egy macskót. Egyiknek potyognak a könnyei. Az óvónő mond nekik valamit.

Ismerős az ilyen kép? A kicsiknél még gyakran fordul elő. Hogyan kell megoldani, ha ilyen helyzet adódik?

13./ Agyagoznak a kicsik

Kép: Egy-két gyerek játszik, két-három gyerek asztalnál ül. Előttük egy halom agyag. Egy másik asztalon mindenféle figurák sorakoznak: pogácsa, golyó, hajó, állathoz hasonló alakok.

Miután a gyerekek megállapították, hogy a kicsik agyagoznak, kissé humorosan lehet velük a figurákról beszélgetni: Zsuzsi azt mondja, hogy ő elefántot csinált, lehet itt látni elefántot? Jóska hajót készített, hasonlít valamelyik a hajóhoz? ... stb.

14./ Festés

Kép: Egy asztal 4 gyerekkel. A gyerekek kezében ecset. Egyik-másik gyerek festékfoltos az asztal mellett. A festék éppen kidőlt. Az óvónő ijedten nézi. A falon elkészült képek sorakoznak: színes, gyerek-mázolmányok.

Ez a kép is derűs visszaemlékezésre ad lehetőséget. Nem is olyan könnyű megtanulni úgy használni az ecsetet, festéket, hogy minden tiszta maradjon. Ilyenek a kics csoportosok első munkái. Andris talán ezt a nagy kerek foltot festette. Egész szép. Hasonlít a naphoz.

15./ Készülődés az ebédhez

Kép: A gyerekek sorban mennek a szekrényhez, ketten, kezükben már egy-egy tányérral az asztal felé haladnak; a többiek közül az egyik most nyúl tányérért a szekrénybe. Ott sorakoznak a poharak is, lehet látni a kanalakat a tartóban. Az egyik asztalra a daduska abroszt terít.

A kicsik most tanulják a tányérral, a pohárral megfogni. Most figyelik meg, hogyan kell az asztalt az abrosszal letakarni. Ők még nem naposok.

16./ Este otthon

Kép: Otthoni környezet. Andris a szüleivel ül az asztalnál és önállóan maga eszik. Az asztal megterítve.

Andris hazament az óvodából. Vacsorázik. Amikor megismertük őt, akkor is így evett? Emlékezzenek vissza a gyerekek arra a képre, amikor a mászókéban várta a vacsorát. Már kis óvodás, járkaál, beszél és egyedül

eszik. Akkor sokkal kisebb volt, most nagyobb. Még egy kicsit biztosan segítenek neki. A nagymamáékat nem látjuk.

17./ Nyár van

Kép: Vizparton néhány kisebb, nagyobb gyerek. Közük Andris napozónadrágban, a homokban játszik, pogácsát süt, szitál. 4 éves. Anyuka és apuka napoznak. Látunk egy nagy színes labdát és a távolban viatorlácsónakot a vizen.

A nyaralás örömeiről beszéljünk a gyerekekkel. A szülők szabadságon vannak, együtt nyaral a család.

18./ A középső csoportban

Kép: Az óvoda ajtaja előtt áll az óvónő. Egyik gyerek hozzá szalad, kezében virág. Másik gyerek vidáman integet anyukájának, Andris is közeledik. Egy-két falevél az udvar fája alatt.

Ujra az óvodába jönnek a gyerekek. Vajon Andris melyik csoportba? Egészen másképpen viselkednek, mint, amikor először láttuk őket. Már nagyobbak, mint bölcsődés korukban és még nagyobbak, mint kis-csoportos korukban. Kinek hozzák a virágot?

19./ Születésnap a csoportban

Kép: Két kislány és Andris ül az asztalnál, előttük sütemény. Egy kisfiú és egy kislány az asztal előtt áll és verset mond. Egyiknek kezében egy szál virág, a másiknak egy tábla csokoládé. Az óvónő is virágot tart a kezében.

Hány évesek az Unnepeltek? Egy évvel fiatalabbak, mint a nagycsoportosok. Az óvodában felkészöntik őket. Találjuk ki, hogy az Unnepelteknek melyik verset mondhatják? Beszéljenek a gyerekek saját születésnapjukról, arról, hogy ki hány éves.

20./ Készülődés sétához

Kép: Az öltözőben néhány gyerek. Aki felöltözött segít a másikat. Ősz van.

Látszik, hogy középső csoportosok. Segítenek egymásnak. Milyen idő lehet, ha így öltöznek? Vajon hová mehetnek?

21./ Őszi piac

Kép: Őszi gyümölcsök, zöldségfélék a standokon. Egy néni mérlegén méri az almát a gyerekeknek. Egyiknek kiskosarában már piroslik a paradicsom. Másiknak a kosarából zöldség kandikál ki. Egynek a kezében őszirózsa. Ezeket már megvásárolták.

A középsősök a piacra mentek. Mi mindent néztek meg? Mit vásároltak?

22./ Madáretetés

Kép: Téli udvar. Madáretetés, rajta cinkék, csipegetik a magot. Távolabbról a gyerekek nézegetik őket. Andrisnak a kezében kiskosár, benne magvak. Látható, hogy ők vitték a madaraknak a téli ennivalót.

Mit csinálnak a gyerekek? Miért gondoskodnak a madarokról? Milyen madár csipeget az etetőben? Mi lehet a kiskosárban?

23./ Télapó jött

Kép: Télapó teljes öltözetben, de a lábán női cipő, kilátszik a hosszú palást alól. Télapó mellett putony, tele édességgel. A gyerekek kíváncsian, vidáman várják az ajándékot. Andris leguggolva, szüntelenül lesi Télapó cipőjét.

Mi történik a középső csoportban? Mire várnak a gyerekek? Andris mit néz? Tényleg érdekes, hogy nem csizmája van a Télapónak? Miért visel női cipőt? Még miről vehetjük észre, hogy az óvónéni öltözött fel Télapónak?

24./ Énekelnek a gyerekek

Kép: Több gyerek sorban áll, énekelnek. Egyik kezében dob, másiknak cintányér, harmadiknak három-

szög, játszanak rajta. A többi tapsol. Az óvónő is látható, szintén tapsol.

Milyen foglalkozás van? Miről látjuk?
Emlékszünk még olyan dalra, amit a középső csoportban tanultunk, énekeljük el.

25./ Május elseje

Kép: Az óvoda homlokzatán vörös és nemzeti zászló. Az udvar színes szalagokkal feldiszitve. Virágok. Léggömbök. A gyerekek körjátékot játszanak.

A képen tavasz van. Milyen Ünnepe lehet?
A gyerekek saját élményeiket is mondják el. Verset is, ha tudnak.

II.

Nagycsoportosok lettünk

26./ Ismét az óvodában

Kép: Belső folyosó, három zárt ajtót látunk, rajtuk kinézetnek a gyerekek. Az elsőn két gyerek, fejük alig éri el az ajtó üvegét. A másodikon már magasabban vannak a fejek és a harmadikon már a törzsből is látható valamekkora. A fal mentén virágok. Egy falrészén a gyerekek rajzai: ház kerítéssel, fák, virágok, fölöttük repülőgép, egy magasabb és egy alacsonyabb emberfigura.

Az óvodának melyik része ez? Melyik lehet a kiscsoport, a középső csoport és a nagycsoport szobája? Miről vehetjük ész-

re? András melyik csoportba jár már? Talán éppen akkora, mint ti? Nézzük meg. Nyissunk be a nagycsoportba.

27./ Andris a nagycsoportban

Kép: Nagycsoportos szoba: nagy autók, kockák, babakocsi között néhány gyerek. Egy gyereken kötény van, a másiknak ő gombolja be a kötény pántját. Andris a falitábla előtt áll, egy pólyást rajzol a táblára.

Melyik csoport ez? Mire készülődik a két kötényes? Megtaláltuk Andrist. Mit rajzol? Meglátogatjuk Andrist otthon, megnézzük miért rajzolt csécsémőt. Ti mit gondoltok?

28./ Andrisnak testvére született

Kép: A vidáman kapálódzó csécsémőt anyuka pelenkázza. Andris az asztal mellett áll és nézi. Láthatóak a testápoló szerek.

Itt van a táblára rajzolt pici gyerek. Andrisnak testvére született. Nevezzük Marikának. Ha a kistestvér lány, akkor azt is mondjuk, hogy Andrisnak huga van. Ha fiu lenne, akkor mit mondanánk? Öcsikéje volna. Most ki a legfiatalabb a családban?

29./ Andris segít otthon

Kép: Andris (5 éves) egy sámlin ül. Ölébe kendőt terített. Előtte apuka, anyuka cipője és a saját pár cipőjének egyik fele, a másikat éppen keféli. Anyuka vasal.

Látszik, hogy Andris már nagycsoportos. Segít otthon. Ebben a családban az ő feladata, hogy tisztán tartsa mindenkinek a cipőjét. Miért nincs ott Marika cipője? Mit dolgozik anyuka? Vajon apuka hol van?

30./ Apuka is dolgozik otthon

Kép: Szobában a székek félre tolva. Apuka porszívózik. Ablak nyitva. Szép őszi lomb látható.

Ugy látszik szombat van. Mindenki otthon dolgozik. Kinek nincs még feladata a családban? Miért? Melyik nap következik a szombat után? Most megnézzük mit csinál a Kovács család vasárnap?

31./ Kirándulás

Kép: Süt a nap. Őszi erdőben apuka és anyuka mőzeskosárban viszik Marikát. Andris előttük ugri, kezében lombcsokor.

A kép arra alkalmas, hogy a gyerekek maguk is meséljenek hasonló élményeikről. Mivel tölti a család a vasárnapot?

32./ Andrisnak barátja van

Kép: Andris és egy kislány (háttal a nézőknek) kézenfogva mennek az óvoda bejárata felé. Másik kezükben egy-egy kis zsák, rajta a jelük. Andris zsákján egy vitorlás, a kislányén egy virág. A korábban érkezett gyerekek az udvaron labdáznak.

Andrisnak úgy látszik barátja van. Talán szomszédok, azért is jönnek együtt. Adjunk nevet a kislánynak. Eszterke. Vajon most érkeznek az óvodába vagy elmennek? Miről látjuk? Mi lehet a zsákban? Mit látnak az udvaron?

33./ Torna az óvodában

Kép: Udvaron színes karikákkal hajladoznak a gyerekek. Mind tornaruhában. Közélen az óvónéni is. Az egyik fán hálóban sok színes labda lóg.

Mi történik a képen? Vajon milyen játék következik a karika-játék után? Mi mindent tudnak a nagycsoportosok a labdával csinálni?

34./ Ünnepély az óvodában

Kép: Vörös és nemzeti színű zászló egy-egy vázában, az óvónő asztalán is. Lenin mellszobra is látható. A gyerekek Ünnepi ruhában párosával mennek körbe a teremben, egyiknek vörös, másiknak nemzeti zászló a kezében. Énekelnek. A terem ablakán át kopaszodó fa látható.

Mi van az óvodában? Melyik Ünnepet láthatjuk? Melyik dalt éneklük vajon? Kik készítettek ennyi zászlót? Mi, hogy Ünnepeünk ilyenkor?

35./ A gyerekek levelezőlapot küldenek valakinek

Kép: Egy levelezőlap megcímzett oldalával. A cím: Tőt Eszterke Várad, Fő u. 6. Az író-felületen szöveg: Kedves Eszterke, gyógyulj meg hamar. Várunk az óvodába. Óvó néni és a gyerekek. A lap teljesen beborítva a gyerekek "aláírásával", a jeleikkel: gomba, hajó, nap, repülőgép, autó, alma, nyul és jól láthatóan Andris jele, a vitorlás.

A szövegből kiderül, hogy Andris barátja beteg. Honnan tudja majd Eszterke, hogy kik irtak neki? Miért van a cím a levelezőlapon?

36./ Tél van

Kép: Havas udvar. Hátterben madáretető, csipegető madarakkal. A gyerekek hóvárat építenek: lapáttal döngölik, kaput festenek rá piros festéssel, kéményt is raknak a tetejére.

Melyik évszakot mutatja a kép? Mit csinálnak a gyerekek? Mi mindent lehet még a hóból csinálni?

37./ Barkácsolnak a nagyok

Kép: A gyerekek magasságának megfelelő állvány szerszámokkal: olló, kalapács, dobozok, egy tartó ecsetekkel, gombolyag spárga, lécek. Az asztalon egy gyerek egy autó kiesett kerekét illeszti vissza, másik papírból halformákat vág ki, kettő hidat épít a szőnyegen.

A nagycsoportosok szerszámot is kapnak a kezükbe. Vigyáznak magukra és egymásra. Mit csinálnak a képen? Milyen szerszámokat látunk? Amikor kiscsoportosok voltak használták-e az ollót?

38./ Eszterke anyukájának munkahelyén

Kép: Üzem. Varrógépek, mögöttük nők. Állványokon gyerekruhák lógnak. A varrógépeken kockás, mintás fiuingek, lánykaruhák. A gyerekek az ajtón belépni készülnek, egymás háta mögül lesnek be. Mögöttük az óvónő is látszik.

Hol dolgozik Eszter anyukája? Mi az ő munkája? Mi annak a gépnek a neve, amelyikkel a ruhák készülnek? Kinek az anyukája szokott otthon varrni? Mivel lehet gyorsabban varrni: kézzel vagy géppel?

39./ Andris apukájának munkahelyén

Kép: Autóbusz végállomás: több busz áll bent. A buszvezetőket látni, beszélgetnek. Az első

buszba emberek szállnak fel, köztük iskolások is. Indítófülke ablakában egyensapkás fej látható, a falon óra.

A gyerekek állapítsák meg mit tartalmaz a kép. Találgassák: mi lehet Andris apukájának a foglalkozása. Ki ül majd a volánnál? Ki van az indítófülkében? Mi az indító feladata? Miért van szüksége órára?

40./ Az autóbuszban

Kép: Az álló autóbusz vezetőfülkéjében Andris apukája. Jól látható, a vezérlőberendezés, a kormány, különböző kapcsolók (index, hátsó lámpa). Mellette két gyerek áll: nekik mutatja a kocsit.

Andris apukája ezt a buszt vezeti. Mire való a kormánykerék, a fék, a kapcsolók? A vezetőnek nagyon kell értenie mindehhez, hogy jól tudja irányítani az autóbust. Még mit kell ismernie ahhoz, hogy ne legyen baleset?

41./ Utazás haza a villamoson

Kép: Egy villamosfülke belseje. A helyek foglaltak. Egy idősebb néni áll meg az egyik óvódás mellett, a gyerek felállóban az ülésről, átadja helyét a néninek. Az álló gyerekek a fogantyukba kapaszkodnak.

A helyes viselkedésre kell irányítani a gyerekek figyelmét: az idősebbek iránti tiszteletre, a nyugodt magatartásra, az óvatosságra.

42./ Este otthon a fürdőszobában

Kép: Andris papucsban, kis nadrágban a mosdónál fogat mos. Látható a felnőttek fogmosópohara a fogkefékkel. Marika figyeli Andrist.

Andris este otthon szintén fogat mos. Vajon még kik? Marika közben megtanult járni és nagyobb testvérétől tanulja meg, hogy mit kell majd neki csinálnia, ha ő is nagyobb lesz.

43./ Este otthon a szobában

Kép: Andris heverőn, Marika kiságyban. Andris kezében képeskönyv. Marika figyeli. Papucsok szépen az ágy előtt. A ruha szépen elrendezve a székeken.

Andris mesél. Még nem tud olvasni, de a képekről tud mesélni. Beszéljenek a gyerekekről, hogy nekik ki mesél otthon.

44./ Mosdóban

Kép: A gyerekek kezet mosnak, egyikük körömkefét is használ, a másik a tükör előtt fésülködik. Törülközők a különböző jelekhez akasztva. Andris a vitorlás, Eszterke a virág előtt törli a kezét.

Beszéljük meg a gyerekekkel, hogy mit csinálnak éppen a mosdóban. Emlékeztessük őket arra, hogy a kiscsoportban hogyan mosdottak. Mi a különbség? Be is mutathatjuk a kiscsoportos mosdóról készült képet: hasonlítsák össze a kettőt.

45./ Orvosi vizsgálat a csoportban

Kép: Néhány gyerek vetkőzik, szépen, rendben sorakoznak a székeken a levetett ruhadarabok. Eszterke Andrisnak segít kigombolni az inge mandzsettáját. Az egyik gyerek az orvos előtt áll, az orvos műszerrel hallgatja, a másik gyerekek pedig a magasságát méri az óvónő. Látható egy mérleg is.

A nagycsoportosok iskolások lesznek. A doktor bácsi megvizsgálja őket, egészségesek-e? Mindenkit megmérnek milyen magas és hány kiló. Mehetnek-e iskolába?

46./ Anyák napja

Kép: A csoportszobában a székeken anyukák ülnek. Andris anyukájának ölében Marika. Az óvodások szépen felöltözve, virágot tartanak a kezükben, énekelnek.

Milyen Unnep lehet most a csoportban?
Miért vannak ott az anyukák? Miért van virág a gyerekek kezében? Melyik dalt énekelhetik? Ti is tudtok dalt anyák napjára?

47./ A nagyok közösen festenek

Kép: A padlóra egy nagy papír van kiterítve. Gyerekek állnak, térdelnek körülötte, dobozokban festék, amibe az ecseteket mártják. Kezükben ecset. A papíron már bontakoznak egy tavaszi kép körvonalai.

Emlékezzenek vissza, hogy milyen volt a kicsik munkája. A nagyok pedig már együtt is tudnak képet készíteni. Az óvó néni ráírja, hogy mikor készült és amikor visszajönnek az első osztályból meglátogatni az óvodát, akkor meg fogja mutatni nekik: milyen képet festettek mielőtt iskolába mentek.

48./ Iskola

Kép: Az iskola bejárata. A járdáról nyílik, nincs előtte virágoskert, mint az óvodában. Tábla a bejárat mellett, ráírva: iskola.

Kisebb gyerekek a hátukon táskával, nagyobbak, kezükben táskával igyekeznek befelé.

Mi lehet ez az épület? Miről látjuk? Vajon nagyobb, mint az óvoda? Mi is el fogunk látogatni az iskolába.

49./ Tanterem

Kép: Látható az iskolapad. Egy-két óvodás már beült a nagyobb gyerek mellé. Látható köztük a nagyságbeli különbség. Egy gyerek a tanító néninek virágot ad át. Látható a tábla, betűsin betűkártyákkal és egy-két cserép növény.

Mi a helyiség neve? Itt tanulnak az első osztályosok. Miért van szükség a táblára? Össze lehet hasonlítani az óvodás asztalt és széket az iskolai asztalokkal, padokkal. Meg lehet beszélni a gyerekekkel, hogy

diszitsék majd fel a területet az iskolában.
Mi mindent fognak tanulni az iskolában?

50./ A kisebbek búcsúztatják az iskolába menőket

Kép: A nagycsoportosok ülnek a leterített gyepen, kezükben virág, könyvjelző, nézik a kicsiket, a középsősöket, akik tornaruhában szép mozdulatokkal játékot mutatnak be. Eszter és Andris egymás kezét fogva állnak.

Itt a nyár. A gyerekek nemsokára nyaralni fognak szüleikkel. A nagycsoportosok a nyár után iskolába mennek, ezért a kisebbek elbúcsúznak tőlük.

Emlékeztek még Andrisra? Hol láttuk először? Mekkora volt? És most itt áll, szép nagyra nőtt. Pár év múlva ő fogja az óvodába kísérni kistestvérét, Marikát.